



LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.—Cuba, Puerto Rico y Extranjer, 2'50

La gent del torn «pacífich» ó 'ls puntals de la situació



¡Mireu si n' hi ha d' armonia al camp de la monarquial...

LA SENMANA DE DIJOURS A DIJOURS

CONTINUA la *debàcte* fusionista de tal manera que fins el nom ha perdut l' agrupació de 'n Sagasta. En Montero Ríos, encarregat de do-

narli orientació, comensà per mudarli 'l nom, adjudicantli 'l de partit liberal-democràtic.

Aixó costa ben poch; com no es tampoch gayre difícil combinar un programa, qu' es lo que ha fet en Montero Ríos.

Lo més dificultós es conseguir que aquest programa sigui acceptat com á base de unió, y que ab l'

acceptació del mateix desapareguin las ambicions que alentan els exministres sagastins. D' ells se pot dir que cada hù té un *jefe* al cos; tots se creuen ab mérits y autoritat pera serho, y de aquesta creencia no 'ls ne treu ningú.

El programa de 'n Montero Ríos, encare que llarch y difús, s' inspirava en alguns punts en el criteri

democràtic. Els exministres li han revisat, hi han introduhit algunas modificacions de importancia, y don Eugeni que, per *delicadesa*, va abstenirse de assistir á la reunió en la qual s' havia de discutir la seva obra, 's mostra molt ressentit de que se li haja esmenat la plana y asseguran que té 'l propòsit de retirarse de la política.

Un pretendent a la jefatura menes; pero la veritat es que al retirarse no adoba res, perquè quedan els altres disposats a seguir barallantse per la mateixa causa.

De moment sembla que prescindiran de jefatura y de programa, y com sigui que las circumstancies apremian s'han limitat a constituir una comissió electoral, pera treure 'l major número possible de diputats de acord ab el govern. Y com siga que 's proposan que 'l jefe surti de las futuras campanyas parlamentarias, resultarà qu' en la seva designació hi haurà pres una part més important y decisiva en Silvela que 'ls mateixos interessats.

Y aixó qu' en Silvela prou feyna te ab els assumptes de casa seva.

L' encasillat li ocasiona disgustos y més disgustos, no ja sols entre 'ls interessats en figurarhi, sino entre 'ls mateixos ministres que 'ls patrocinan.

En Maura, en aquest guisat, te la paella pel mànec; pero li arman cada escàndol que no 'l deixan sossegar. A horas d' ara ha tingut serias qüestions ab en Dato, ab en Villaverde y altres ministres, que 'l acusan de golut y de que tot ho vol per ell, sostenint que tant dret tenen els uns com els altres a formar-se un grup parlamentari, ab els diputats qu' encare han de sortir de la màquina electoral.

Aquestes diferencies que s' han fet públiques, revelan a las claras fins a quin punt respectarà 'l govern la llibertat electoral. En Maura, aquell polítich de talent y de prestigi, que volia fer la revolució desde dalt, seguirà las petjades dels seus antecessors del torn pacífich. Y es que si no ho feya aixís, si 'l país tingüés medi d' expressar la seva voluntat, prompte s' hauria acabat tot: la monarquia y las oligarquias monárquicas que pasturan y s' espicossan a la sombra del trono.

No obstant, lo que haja de ser, serà, si no de una manera de un' altra.

Per fi 'l govern ha resolt alsar la suspensió de las garantías constitucionals. S' acostan las eleccions y aquestas no podrien celebrarse aquí ab las garantías constitucionals suspesas.

Ara sols falta veure per quant temps podrém disfrutarlas.

Perque Barcelona, ab la lley a la mà, els fa més por als del torn pacífich, que 'l resto de la nació acostumat a deixarse atropellar impunement.

PEP BULLANGA



Las próximas elecciones de Diputados a Cortes

A BARCELONA

LA MORT DEL CACIQUISME



ESD' ara comensa a dibuixarse lo que serà la próxima batalla electoral. Els partits conservador y fusionista, com a tals, quedaran descartats de la lluyta. Ells sols poden jugar ab trampa y aprofitant pera ferlas la indiferencia del cos electoral.

quan el cos electoral se desperta, y 's disposan a lluytar cara a cara las idees y basta las passions, als pobres partits del torn pacífich no 'ls queda altre remey que retirarse, *despejar*. ó veure si ab las sevas cábalas y habilitats logran conseguir de alguna de las grans foras beligerants, sisquera 'l almoyna de un' acta escadussera.

La próxima lluyta quedará circumscriba exclusivament a dos grans agrupacions: la regionalista y la republicana. Tots els preparatius que s' están fent aixís ho indican, y desd' ara 's pot predir que qual-sevol altra candidatura agena als dos grups beligerants que intenti interposarse, serà vensuda y arrollada y lo qu' es encare pitjor per ella, farà un paper ridícul. Li passarà lo que al imprudent que a 'l hora de una batalla se coloqueis entre 'ls focs dels enemics en pugna, que moriria acerbillat. Sols per miracle podria salvarse.

Del modo com se presentan avuy las cosas, s' ha de reconèixer, que per lo menes a Barcelona, el caciquisme monárquich, tal com estava establert, ha fet a tots.

Ja no son possibles aquells estats majors sense soldats, ni aquells polítichs de comités y cassinets, que ab quatre jochs de mans del género brut copavan totas las representacions y 's repartian amistosamente totas las gangas. Ni 'l mateix Planas y Casals, el gran cacich, 'l hábil director de la farándula gubernamental, lo mateix quan governavan els conservadors que quan ocupavan el poder els fusionistas, avuy podria res, encare que 'l govern 'l investís de totas las facultats y li dongués carta blanca pera fer us de tots els medis. Si li nega tot aixó, com sembla, ell mateix, atenent a son interès personal y fins a sa reputació de polítich llest haurà de felicitar-se'n, perque de totas maneres quedaria vensut y trossejat; tal es la forsa que ha anat adquirint en 'l opinió pública de Barcelona de una y altra banda y fins en la neutra, la convicció de qu' era precis emanciparse de la tutela ó millor dit de la tiranía vergonyosa dels cacichs.

En aquest punt está donant la nostra ciutat un gran exemple a la nació espanyola. Parodiand una célebre frase se podrá dir en lo successiu que «l poble té sols els cacichs que 's mereix» y mereix senzillament els que vol tenir, els que ab la seva apatia ó ab la seva indiferencia consent que 'l dictin la lley. y 's burlin d' ell y de sas legítimas aspiracions.

L' anulació completa de la plaga del caciquisme no depén sino de una cosa ben fácil: de que 'l cos

electoral demostrí voluntat y energia en 'l exercici dels drets que la lley li reconeix y especialment els de sufragi regulats per la lley electoral.

Poble decadit es pastura de tots els paràsits que se 'l xuclan de viu en viu. Mes poble que recobra la seva vitalitat, consegueix veure's net de aquesta ronya asquerosa; ni necessitat té d' escatar-sela; ella mateixa li cau.

Aixó es lo que ha conseguit Barcelona sens més que volguerho; y aquest es el gran exemple que avuy ofereix a Espanya per si li convé seguirlo.

De aquesta anulació del caciquisme dels polítichs del torn pacífich, ne reclaman tota la gloria, a mon modo de veure injustament, els regionalistas. S' ha de confessar que alguna cosa han fet; pero no tot, ni molt menos.

El despertament polítich dels regionalistas es cosa, com si diguessim de ahir. Fins qu' Espanya va tenir que passar per las vergonyas dels desastres colonials y del tractat de Paris, els regionalistas no donaren senyals de vida, y las classes neutras permaneixian cegas, sordas y mudas davant de la política que anava preparant las desventuras de la patria. Mols dels que avuy figuran en primera línea en el partit regionalista, prenián una part activa y directa en la política funesta dels partits monárquichs. El mateix Sr. Russinyol, actual president de la *Lliga regionalista*, era diputat a Cortes a las ordres de 'n Sagasta. Si 'ns proposessim ampliar aquest punt podríam fer una llista larguissima de personas que actualment figuran en el regionalisme y que avants havian figurat notoriament en els bandos caciquistas dels partits tornants.

Que s' han arrepenit—dirán ells—y no serém nosaltres qui 'ls ho neguém, ni tampoch els hi escatimarém els nostres aplausos per la seva resolució de arrepenirse y cambiar de actitud. Pero aixó no 'ls autorisa pera dir com diuhen, que la gloria de haver combatut al caciquisme, fins a reduhirlo a la impotencia, els pertany a n' ells exclusivament, perque aixó no es del tot cert. Hi han cooperat ab alguna eficacia, conseguint que una part de las classes neutras, ordinariament retrétas, anessin ab ells als colegis electorals a emetre 'l vot; y aixó es tot lo que han fet, pero no es bastant aixó perque s' enorgulleixin ab el timbre que tant gallejan de únichs y exclusius enemics del caciquisme.

Quan el regionalisme encare era dintre de 'l ou, y las classes neutras no 's movian pera res, y mols dels que avuy figuran en loch ostensible del regionalisme, secundavan personalment la mala política dels caciquistas, participant del botí, el partit republicà renyia rudas batallas contra 'ls del torn pacífich.

Com a recort de la guerra implacable que feyam els republicans al caciquisme, citarém las renyidas eleccions de 1891 en el districte de las Aforas, en las quals conquistarem 'l acta de diputat pera don Nicolau Salmerón.

Igual resultat alcansarem dos anys després (mars de 1893) a Barcelona, logrant treure diputats als senyors Pi y Margall, Sol y Ortega y Avila.

Y aixís en totas las eleccions successivas, ab més ó menos fortuna, pero sempre ab un esperit de intransigencia irreductible, 'ns trobà 'l caciquisme; de cara a n' ell, resolt a lluytar, a disputarli son omínos predomini. Eram sols en la batalla, no teníam diners, puig la única moneda del partit republicà ha sigut sempre 'l entusiasme, y aixís y tot bregavam y venciám; destruhint las artimanys del odiat caciquisme.

¿Qui pot, donchs, disputarnos aquesta gloria? En punt a destruhir al caciquisme, 'ls regionalistas que han vingut més tart no han fet altra cosa que secundar las iniciativas y las tendencias constants del partit republicà. Ho han fet be, no 'ls ho negarém; han arrodonit la nostra obra, y se 'ls agraeix—ja veuhen si som generosos.—Pero siguin ells justos reconeixent lo que no pot negar ningú, ó sigui que 'l enemic més constant y més implacable del caciquisme ha sigut sempre 'l partit republicà.

Avuy el camp de la próxima lluyta queda lliure: tots devém felicitarlos de que aixís sigui.

Dos grans masses de opinió se troban cara a cara, próximas a donar la batalla. Aixó es lo que 's fa en tots els pobles moderns, emancipats de tutelas inúctas: aixó es lo que 's farà a Barcelona y lo que deuria ferse a tot' Espanya.

Lo que representa cada una de las dos agrupacions hostils, la seva significació respectiva, els elements de qu' están compostas, els medis de que dispoan, las dificultats ab que lluytan, serà objecte de successius articles.

La qüestió es de gran interès polítich y social y deu tractarse a fondo.

P. K.

La Caritat evangélica y la Caritat clerical

En lo *Nou testament*, Evangeli de Sant Lluch, capítol X, s' hi troba la famosa *Parábola del Samaritá*, ab la qual Jesús vingué a establir que contrau més mérits qui millor practica la *Caritat*, siguin las que 's vulguin las idees, opinions y creencias que professi 'l que la fa. L' exemple del Samaritá enfront del Sacerdot y del Levita es molt eloqüent. Y com sigui que 'ls clericals semblan haverlo olvidat, reproduhim a continuació la Parábola del Evangeli:

«25. Y veus aquí un doctor de la lley s' alsá y li digué pera tentar-lo:—Mestre, ¿qué faré jo pera possehir la vida eterna?»

«26. Y ell li digué:—¿Qu' es lo que está escrit en la Lley? ¿Cóm llegeixes?»

«27. Y ell responnent digué:—Amarás al Senyor ton Deu de tot ton cor y de tota ta ánima, y ab totas tas foras, y de tot ton enteniment, y al teu prohimisme com a tú mateix.

«28. Y li digué:—Be has respost: fes'ho aixís y viurás.

«29. Empero ell, volentse justificar a sí mateix, digué a Jesús:—Y ¿qu' es mon prohimisme?»

«30. Y Jesús, prenent la paraula, digné:—Baixava un home de Jerusalem a Jericó, y caygué en mans de lladres que 'l despullaren; y després de haverlo ferit se 'n anaren, deixantlo mitj mort.

«31. Succelhi, donchs, que baixava per lo mateix camí un *Sacerdot*, y quant lo vejú, passá de llarch.

«32. Y igualment un *Levita*, arribant prop de aquell loch y vejentlo, passá també de llarch.

«33. Empero un *Samaritá* que feya son camí s' acercá a ell, y al veurel tingué compassió.

«34. Y acostantse li envená las feridas, xupant-lashi ab oli y ví, y cabalgantlo sobre son jument lo portá a un hostal y tingué cuydado d' ell.

«35. Y al dia següent quan partía, tragué dos diners y li doná al hostaler y li digné: Cúydalo; y tot quant gastis de més, jo t' ho refaré a la tornada.

«36. ¿Quin de aquestos tres te sembla que fou lo prohimisme d' aquell que doná en mans dels lladres?»

«37. Y ell respongué:—Aquell que usá ab ell de misericordia.—Donchs ves, li digué llavors Jesús, y fes tú lo mateix.»

Pera comprendre 'l alcans de la Parábola, precisa saber qui eran els *Samaritanos*.

«En la época de Jesucristo, los *samaritanos*, producto de la fusión de los antiguos habitantes del país y de los colonos de la Media, y otras comarcas enviadas allí por los reyes de Asiria, profesaban como religión una mezcla de creencias bíblicas y de supersticiones orientales y eran objeto del menosprecio y odio profundo de los Judíos.»

(Diccionario de *La Lengua castellana* del doctor D. Delfín Donadín y Puiguar)

«Esto es: un extranjero que hizo sin temor con un judío los oficios que los Sacerdotes y Levitas negaron a un hombre de su misma religión.—Bien sabido es el irreconciliable odio que tenían los Judíos a los Samaritanos con quienes comunicaban aún menos que con los mismos infieles.—Y en esta parábola les quiso dar a entender que el extraño y aún el enemigo debe ser tenido por prójimo. El Samaritano no ve en su enemigo herido y a punto de expirar sino un hombre que lleva sobre sí como el la imagen de Dios, y un desgraciado, que tiene necesidad de su socorro; y dejándose de vanas quejas, inútiles lágrimas y estériles deseos, pone de luego a luego todos los medios para aliviarle. La Caridad debe ser compasiva sin excepción de personas y activa, reduciéndose toda a obras.»

(Nota del *Pare Scío* a la Biblia, l' única autorisada entre 'ls católichs.)

Ara una pregunta:

¿Seguixen 'l esperit del qui proclaman son Mestre Diví, 'ls que intentan destruhir 'l obra de *La Caridad*, institució benéfica, creada a Barcelona, sols perque forman part d' ella alguns elements—en minoría—que no pensan com ells en materia política y religiosa?»

La resposta es excusada. Pero consti que aixís com el *Sacerdot* y 'l *Levita* de la Parábola passaren de llarch; els *Levitas* y *Sacerdots* del bando clerical no 's contentan ab aixó, sino que fan tot lo possible pera desbaratar 'l obra santa del *Samaritá*.

P. DEL O.

ESPURNAS

Fent de tripas corazón y cubrinte ab molta sombra, don Pantorrillas I n' ha tingut una de bona. —«L' elecció de 'n Monegal—ha dit 'l astut cap-de-colla—me sembla un gran pensament, y entre 'ls meus tothom 'l aproba.»

«D' aixó se 'n diu sé aixerit y caure en postura ayrosa!... L' aproba... ¡Naturalment!»

«Com que no 'n nonan!»

L' actitud del ex-cacich, tan resignada y correcta, sembla la dels condemnats que els posan en capella.

També a aquestas la lley els diu: —Si aixó no us causa molestia, ¿voleu tenir la bondat de firmar vostra sentència?»

Els pobres, sabent que aixó no 'ls ha d' agravar la pena, firman, y quan ja ho han fet, 'l endemà 'ls penjan.

Dugas voltas s' han reunit els caps-padres fusionistas, y fills de Deu! ¡si n' hi ha hagut de trágul y escenas tristas!

En la primera sessió, las mes graves eminencias no van tenir cap empaig en dirse un punt d' insolencias.

En la segona, perdent ja tot respecte a las formas, van volá en 'l ayre bastons y 's van clavar varias mormas.

La tercera, si es que 's fa, del modo que ara está 'l corro, suposo que s' deuria fer a la Casa de Socorro.

El simpátich Villaverde diu que 'l passat pressupost se salda ab una *superávit* d' una pila de milions.

Sobrantli tanta moneda, ¿oy que fora de rahó que mirés de rebaxarnos un xich las contribucions?»

Donchs—apúntinsho desde ara—si al final de la funció no 'ns las aumenta una mica, creguin que ja farém prou.

Setanta ajuntaments destituhits; multats la mar d' arcaldes; comissionats d' apremis escampats pel pla y per la montanya; carta blanca als *cueneros* y als cacichs, circulars reservadas,

promesas de districtes als nebots y als amichs de la casa... ¿Qu' es tot aquest escàndol, caballers, y aquesta saragata? —Es la sinceritat electoral de don Antoni Maura.

¡Infelís Sánchez de Toca! ¡Qué disgustos passará si es vritat que té 'l propósit d' arreglá a la gent de mar! ¿Volguer corretgi ab la ploma abusos inveterats y de-gavells sacratísimos que datan ja d' anys y anys?... En aquesta hermosa terra, si vosté hi está empenyat, podrá tocar la bandurria, la guitarra, 'l contrabaix, las guitarras, 'l flauta, 'l bombo, el clarinet, el timbal; pero ¿tocar la marina!... Creguin, tréguisho del cap.

C. GUMA



ls regionalistas se proposan conseguir la *zona neutra*, sense fixarse en que son els qu' están en pitjors condicions per alcansarla.

Encare que 'l govern tractés de complaure al Sr. Monegal en aquest punt, li seria molt difícil per no dir impossible realisarho. En primer loch, perque hauria de portar la qüestió a las Cortes, y altra feyna tindrán las Cortes próximas que ocuparse en una qüestió que interessa pura y exclusivament a Barcelona. Y en segon terme, perque de tot' Espanya surten protestas contra las pretensions dels regionalistas barcelonins.

Aquestas protestas serán tan infundadas com vulguin; la idea que propalan de que 'ls que volen la *zona neutra* ho fan sols ab 'l intent de donar facilitats al contrabando serà injusta y malévola; pero es molt difícil desvanéixerla quan es 'l antipatia qui 'l inspira.

Y aqueixa antipatia de totas las provincias contra Catalunya ¿qui 'l ha engendrada més que 'ls regionalistas ab els seus exclusivismes, intemperancias y menyspreus?

Haguessin sigut bons espanyols, y avuy Espanya estaria al sen costat. Varen sembrar llevors verinosos y no poden recullir més que verí.

Aprenghin las classes industrials y mercantils, tan interessadas en la *zona neutra* a seguir a cegas als regionalistas, donantlos apoyo, diners y vots afavorint las sevas cábalas clericals y reaccionarias. Avuy sufren el primer fracás; mols altres son els que vindrán darrera!

¡Ay del dia en que s' renogui la qüestió aranzelaria en un sentit hostil a Catalunya!

La consigna dels perdigots y dels clericals barcelonins es el crit de: «Guerra a mort a *La Caritat*!»

La que li fan es una guerra sorda y deslleal, una guerra de sugestions malévolas y desconfianças, de imputacions falsas y calumniosas... y tot sense presentar la cara, sense respondre a un sol argument, ni desmentir un sol fet dels que s' aduixen en contra de las sevas insinuacions.

Ja 's coneix qu' están que bufan per 'l afany ab que, a penas se 'ls presenta un llum, procuran apagarlo.

Pero a pesar de la seva conducta solapada, a pesar del sen silenci premeditat, a pesar de que 's contenen y no cridan, ompla tot 'l ámbit de la conciencia dels homes independents, un crit tan formidable com sacriléch; el crit de: «Guerra a mort a *La Caritat*!»

Es lo que han fet sempre; guerra a mort a la caritat y als pobres, als quals presentan el següent dilema:

—O 't humillas fins a acceptar la imposició de las nostras creencias, ó si tens mals-de-cap pássete 'ls y busca qui t' socorri.

No hi ha res més que aixó en el fondo de la campanya iniqua que han emprés contra 'l obra iniciada per 'l Ajuntament ab el concurs d' homes de cor de totas las procedencias, de donar a la beneficencia pública un caràcter pura y exclusivament humanitari.

Per avuy ens limitém a fer aquesta indicació. Vents els clericals en el terreno de la rahó y dels arguments incontrovertibles, encare son a temps de modificar la seva actitud. Han donat un cop en fals y cauran.

Y ay d' ell el dia que 'ls pujém de peus a sobre, revelant al públich el fondo de maldat que 's tanca en las sevas indignas maniobras!

Guardém un cúmul tan gran de fets y de arguments, que 'l dia que 'ls traguém a llum causarán una gran impresió.

Tot depén d' ells.

No es menester sino que s' empenyin en la insensata pretensió de convertir en element de guerra política, social y religiosa, un' obra de pau creada exclusivament pera la práctica del bé.

El gobernador Sr. Espinosa va prohibir la manifestació pública que sempre, fins en las épocas de més reacció política, venia fentse en honor dels que moriren a Sarriá defensant la legalitat republicana. Aquesta mida rectament interpretada no vol dir sino que avuy el partit republicà inspira més temor que may.

Y la proba de que deu interpretar-la aixís, es que si be al cementiri de Sarriá, ahont aquells valents reposan, no hi va haver manifestació republicana, va haverhi en cambi una manifestació imponent de

policia. No semblava sino que 'l Sr. Espinosa temés que 'ls mártirs de la República resuscitessin.

Si haguessin pogut resuscitar ¿saben lo que haurien fet?

Senzillament, anarse'n pels encontorns de la Catedral a veure com se celebrava, sense cap destorp, la professó de proclamació de la Butlla de la Santa Crusada. Y veient que aixís es com se practica l'igualtat davant de la llei en plena monarquia, que blasona de democrática, se'n haurien tornat a la sepultura, dihent:—Ja varem fer be en morir per la República!

Diu un telegrama: «El Presidente del Consejo fué ayer tarde a casa del ministro de la Gobernación, con quien conversó largo rato sobre el encasillado para la elección de diputados a Cortes.»

¿No venhen com se confirma alló que deyan?—Aquesta vegada no hi haurá encasillat; aquesta vegada las eleccions serán lliures.

Quan aixó afirmava en Maura, jo ja hodeya:—Si ara li fan el mánech.

Y li feyan. El mánech al maubri electoral.

Una de las últimas disposiciones que m'han fet mes gracia es la que acaba de dictar en Dato, amenant als funcionaris del ordre judicial que acceptin recomenacions.

¿No sería fácil que la mateixa ploma que ha escrit aquesta disposició fos la que servis pera firmar recomenacions als funcionaris a qui 's prohibeix admetre'n?

En la disposició del ministre hi falta un últim article que digui:

«No's podrán admetre mes recomenacions que las meas.»

Vels'hi aquí un párrafo de Guy de Maupassant:

«Un día el mariscal Moltke va responder als delegats de la pau ab aquestas paraulas:—La guerra es santa, d' institució divina: es una de las sagradas lleys del mon: manté en l'esperit del home tots els sentiments nobles y grans: l'honor; el desinterés, la virtut, el valor, y en una paraula: li impideix caure en el mes'asquerós materialisme—

«Aixís, donchs, reunir-se en remats de 400 mil homes; corre dia y nit sense descans: no pensar en res, no estudiar res, no aprendre res, no llegir res, no ser útil a ningú, pudrir-se de brutícia, dormir sobre del fanch, viure com las bestias en continu atontament; saquejar ciutats, incendiar poblets, esquilmar als pobles; toparse després ab una altra aglomeració de carn humana, llansarse sobre d'ella, formar llachs de sanch, planuras de carn masegada, barrejada ab terra fangosa y enrogada y pilots de cadáveres; quedarse sense brassos ó sense camas; perdre 'l cervell sense profit de ningú y reventar en un recó del camp, mentres els vostres pares, la vostra dona y 'ls vostres fills se moren de gana... ¡aixó es lo que se'n diu no caure en el mes'asquerós materialisme!

«Y encare quan sentim parlar dels antropófachs somriem ab orgull proclamant la nostra superioritat sobre d'ells... ¿Quins son els verdaders salvatges: els que lluytan pera cruspirse als vents, ó 'ls que lluytan pera matar y res més que pera matar?»



SAN CUGAT DEL VALLÉS, 6 de janer

El senyor jutje havia concedit la sala del café a la societat d'aquest poble fins a Carnestoltes, concessió que mes tart s'ha desfet no sabem per qué, encare que creyem ser a favor d'uns quants que deuen ser de la seva crosta. Al anarhi alguns dels socis á demanarhi explicacions de la trastada, va contestar que si no 'ls agradava... no sabia qué dilshi.

De jutje d'aquesta manera tothom ne podría ser. Pera practicar la llei del modó qu'ell ho fá, ab un embut n'hi ha suicient.

TARRASSA, 27 de janer

El dilluns d'aquesta semana varen passar per aquesta ciutat dos corps de no sé quina ganaderia que anavan a captar de casa en casa en nom de la Caritat Cristiana y de las Hermanitas. Aquest es el modó d' obrar dels ensonatats y dels seus protectors. Las autoritats de Tarrassa van donar ordre de detenir als pobres mendicants, y 's trobó que als frares, monjas, pelegrins, etc... ningú 'ls diu una paraula. Senyor arcade: qué vol fer la segona part de lo dels carcas barcelonins ab motiu de la Caritat?... Las lleys s'han de fer cumplir a tothom ó a ningú.

SALLENT, 27 de janer

Als carcas d'aquesta vila encare 'ls con la fiblada que 'ls va donar el metje Sr. Monset ab el seu bisturí. Tant es aixís que desde alshoras li han vingut fent guerra solapada fins al punt de ferlo marxar a correcuyta. Era soci del Centre Carca y aficionat a fer comedia; per aixó es que després d'haver representat la *Marcha de Cádiz* tots els sagristans van fer orre que á un malalt li havia receptat 50 grams de *Marcha de Cádiz*. Lo cert es que l'han despedit ab una *marca de gos*, es á dir, ab mals modos. Es ben cert aquell ditxo que diu: cantant las veritats se perden las amistats.

VEHINAT DE SALT (GIRONA), 26 de janer

Días passats el rebadé místich digué als feligresos que l'haver caygut tanta aygua era culpa dels seus pecats, del no anar á missa, que encare era hora de posar á la practica cadascú els seus mérits fent veure al Senyor que havían perdut la confiança en ell, y Deu tancaria l'aixeta dels diposits celestials.

Donchs bé, un feligrés, ara, desde las columnas de LA CAMPANA DE GRACIA assegura que sempre havia sigut católich y romani-romani, y protesta davant de tots els deus de que 'ls últims ayguats li hajin inundat una devesa que cultivava a prop del Ter, únich sosteniment d'un pobre obrer agricultor. De quins resultats declaro fermament que m'he passat al bando contrari, ó siga ab els amichs de'n Pere Botero.

VILAPLANA, 25 de janer

Dimars, día 20, va celebrarse la festa major. Els nostres vehins xafatronas no pogueren compareixer a causa del temps, y l'Ofici sigué dit per un dels merlots mes aixerits de la comarca. Ab permís dels *padres* respectius molts beyatas freqüentaren aquest any els balls y funcions de teatro. La societat *El Porvenir* va contractar uns aficionats ab motiu de la inauguració de la *Banda*. Devém advertir á la Junta que procuri estar alerta, ja

que molts dels perdigots negres que la voltan tenen intencions de convertirla en una *Banda de lliuros*.

¡Ojo al Cristo, que es de plata... pero se li veu el llautó!

TORRELLÓ, 27 de janer

Gracias á las autoritats d'aquesta vila s'ha acabat de jugar al *quinto* de cinch céntims... encare que 's continúa fent el monte, els daus, el 25 y las travessas. L'altre día un noy de 15 anys va atrapar á un carnicer (per cert, concejal posat pels obrers) en el moment d'escorxar una cabra malaltissa. No es extrany que 'l senyor-arcade no s'adongui de fets aixís, ¡prou feyna té ab els bolados y las tassas de café! A n'ell aneuli ab coses de mes importancia.

OLOT, 20 de janer

Desde que 'l senmanari católich y no sé que més, inspirat per l'ilustre mossén Baixina, las emprén contra el nou repartidor de LA CAMPANA ab el seu llenguatge peculiar, d'ensá d'aixó que se'n venen moltas més.

Nosaltres, que may havém demanat favors á cap home dels que portan enaguas ab puntas, supliquém á mossén Baixina que á la suscripció oberta en la secció titulada *Pan de Sant Antoni* del seu senmanari, fassi 'l favor d'apuntarnoshi una pela y un tortoll.

L' HONOR REAL



A Magestat Abd-el Azis, cap visible dels creyents y emperador del Marroch, está que treu foch pels caixals.

Els rumors del carrer, del *Zoco*, de la plassa pública han arribat als seus imperials oídos, poch acostumats á sufrir indirectas ni paraulas de doble sentit.

Tothom diu lo mateix:—Sí; l'emperador es un valent y 'l Roghi un pelecanyas; el día que Abd-el-Azis vulgui, en cinch minuts, del descamisat pretendent no se'n cantará gall ni gallina; pero 'l *cerlus* es que Sa Magestat no 's mou de Fez, y que 'l moro sublevat roda per aquests encontorns com si fos á casa seva.—

¡Ell, el descendent directe de Mahoma, haver d'aguantar aixó! ¡Ell, davant de quí un remat de milions de súbdits baixa humilment la seva pelada testal!—

—¡Sidi-Lluch!—cria ab veu de tró y tirant per aquí en enllá 'l artística pipa que duya á la boca

Compareix el ministre de la Guerra, qui, després de las tres cortesias de rúbrica, pregunta ab respectuós accent:

—¿Qué desitjeu, Senyor?

—Que 'm diguis la veritat.

—Únicament ella surt dels meus llabis.

—Parla, donchs. ¿Quina es avuy la nostra situació?

—La mateixa que ahir.

—¿Compromesa, eh?

—Bastant, Senyor.

—¿Qué fá en Bou-Hamara?

—Lo que li passa pel turbant. Roba bestiar, atropella aduars, cobra contribucions á tiros...

—Vaja, obra ni més ni menos que si fos ja un govern consituhit.

—Exactament.

—Y 'l nostre poble ¿com s'ho pren aixó?

—Senyor...

—Digas, ¿com s'ho pren? Clar, clar; sense embuts ni mitjas tintas.

—Es que potser us enfadaren...

Sa Magestat imperial no 's pot aguantar més.

—¿Vols que t'ho expliqui jo lo que diu el poble?

Diu que som uns cobarts, que 'l Roghi ens ha ficat la por al cos y que si no sortim de Fez es perque las camas ens fan figa. En una paraula, que 'l meu honor está avuy com un guinyapo y que aixó no pot seguir aixís.

—¿Qué pensem fer, donchs?

—No ho sé; aixó es cosa teva: per xó 't tinch per ministre. Lo que importa es demostrar al populatxo com més aviat millor que aquí jo soch l'únich amo y qu' en Bou-Hamara es un infelís que presentat al mercat d'eslaus no valdria més enllá que de vintivuyt á trenta duros. ¡L'honor real exigeix una reparació immediatal!... ¡Arri, á treballar!

De sobra sab en Sidi-Lluch lo que aquestas paraulas signifian. Torna á fer las tres cortesias reglamentarias, surt del saló, baixa al carrer, munta á caball, fa formar als seus askaris y, ram-ram-rata plam! en correcta formació els tren de Fez.

—¿Abont va el ministre de la Guerra?—preguntan alguns moros curiosos.

—A desfer la cara al Roghi—responen els qu' están en el secret.—

Un' horeta no massa llarga de camí, y la columna del decidit ministre arriba á un poble, compost tot ell de gent pacífica y fins morigerada.

—¿No heu pas vist al Pretendent per aquests alrededores?—els pregunta Sidi-Lluch, un sí es no es espantat.

—No, senyor: aquí no hi ha estat may.

—Me'n alegro. A veure, acosta't tú, moro.

—¿Jo?

—O aquest, qualsevol: per lo que jo us vull, tant se val l' un com l' altre.

S'aproxima l' infelís moret; el general se treu el sabre y d' una revolada, ¡zas!... li talla 'l cap.

—¡Un altre moro!

S'acosta 'l número dos y per segona vegada, ¡zas!... cap á terra.

—¡Un altre!

Tercer cop de sabre y, ¡zas! un altre cap de cos present.

L'operació 's repeteix vuyt, nou, deu, onze, dotze vegadas: al arribar á la dotzena, l'aguerrit ministre fá clavar els caps tallats al extrém d'altres tantas picas, y ram-ram-rataplám!... el brillant batalló d'askaris se'n torna á Fez.

La multitut espera á la tropa á la porta de la ciutat.

—¿Cóm ha anat aixó?

—¡Una batalla tremenda! El Roghi s'ha defensat com un lleó, pero davant de la nostra táctica, no li ha quedat més recurs que fugir. La dispersió de la seva gent ha sigut completa. Mireu, dotze caps.—

Esbombada la fausta noticia, la ciutat s'engalana com en els días de gran festa, els moros d'ordre corren la pólvora al *Zoco* y Abd-el-Azis, felís y con-

tent, va á la mezquita santa á donar gracias á Aláh per la victoria obtinguda.

L'honor de Sa Magestat ha quedat rehabilitat de una manera completa.

Y ¡ab quina facilitat, si bé 's mira!

Ab dotze caps n'hi han hagut pron: dotze caps d'infelissos, que ni sabian quí es en Bou-Hamara ni l'havían vist en sa vida.

La multitut respira satisfeta.

No: l'emperador no es un gallina. ¿Cóm pot serho l'home superior y extraordinari que sab entretenir las miradas del populatxo ab una restallera de dotze caps?

FANTÀSTICH

LA CALUMNIA

En el mon en que vivim, sustentat certas passions, es en moltas ocasions pitjor que cometre un crim. Ditzosos els que tenim desvetllat l'enteniment, per fugir d'aquesta gent que brindantnos amistat verdadera, d'amagat ens calumnyan vilment.

¡Infelís de l'home, ó dona, quan la passió depravada de la calumnia malvada dintre de son cor ressona! No té may cap hora bona com el malfactor que roba; y per mes que tot ho proba ab l'instint sols de fer mal, son procedir criminal ve un día que 'l castich troba.

La calumnia, no respecta del home, lo mes sagrat, puig aquell que es mes honrat mes á n'ella está subjecta. Es com claveguera infecta quina corrupció mortal fereix com agut punyal; y surtintse de la llei, escomet al mateix rey, y al vassall, per un igual.

La calumnia, si no fos per l'enveja malehida, ab qui va pel mon unida com va el joeh ab el viciós, sembrant arreu las levós que la maldat per tot cria gens de fora no tindria; puig faltantli la saho de tan indigna passió, al mon uo hi arrelaria.

Per enveja, l'ignorant diu mal del que té talent; el qu' es poruch, del valent; del home de bé, l'farsant y dels amichs, l'intrigant; puig es vist y sapigut que l'home que té virtut, té talent y té bondat, sempre 's veu calumnyat per 'quell que may n'ha tingut.

Res al mon hi fa mes nosa, que aquesta gent que 's rabeja criticant sols per enveja y en fer mal al próxim gosa; sense veure que s'exposa al cas, encare que trist, no per' xó menys imprevisit; de que l'home demigrat se veji glorificat després, com tothom ha vist.

¿Cóm podria presumir may ningú, que 'l sant varó que va escriure 'l *Canigó*, la calumnia ab son verí el tenia ¡ay! de ferí, perque 'l implacable mort s'endugues tan rich tresor omplintnos el cor de dol, y deixantnos per consol de sas obras el recort?

De tan indignas passions, ne fan us els sers mesquins, que per lograr els seus fins, son pitjors que 'ls escursions. Per' xó sens contemplacions á n'als homes de bé 'ns toca, ab inconstancia y fé, no poca, si volém la pau dels pobles, d'aqueixas passions ignobles, ¡arrancarne fins la soca!

LLUIS G. SALVADOR



NA exclamació de *La Perdida*, ab la mirada fixa en las próximas eleccions de diputats á Cortes:

«Tot contuberni contra nosaltres, tota resta de foras que se 'ns fassi, no pot conduhir mes que al triomf complet dels republicans.»

¿Tant dejorn y ja ploras? ¡Ah! *La Perdida*, á copia de desacerts, s'ha fabricat una gabiá. Está tancada á dintre, y per mes que 's bellugui y 's remogui no 'n sortirà. No farà mes que donar cops de cap als fil-ferros, y estaballarse!

A Logroño va celebrarse un judici oral contra l'ensotanat de Valdecantos: el Jurat pronunciá veredicta de culpabilitat, y 'l Tribunal de Dret va condemnarlo á mort en garrot vil.

El crim comés per aquest desgraciat es el següent, contat en quatre paraulas:

Hi havia á Torre de Cameros, poble de la seva residencia, una noya molt caya, órfana de pare, nomenada Gayetana Martínez. Mogut l'ensotanat de la luxuria li feu proposicions pera péndrela de major-dona, y en cas de que á copia de servirlo, se li

hagués engreixat massa, li feu saber que tenia un home disposat á tréurela de compromís, casantlo ab ella.

La noya que no tindria gran vocació á ser mare de cap nebotet de capellá, retxassá indignada la seva proposició.

Y aquell sant varó de Deu, exasperat, encés de despit, jurá venjar-se de l'ingrata.

En efecte. Un día armat de una navaja de afeytar y un revólver s'apostá entre la espessura de una devesa per ahont sabia que la noya havia de passar. Allí esperá llarga estona: per fi la Gayetana comparegué montada en un matxo, y ell l'invitá a descabalgay y seguirlo dihentli que li havia de parlar á solas.

Y á solas li parlá, inferintli un cop de navaja al coll, seguit de alguns altres, y dihentli, sens dupte per ajudarla á ben morir:—Ara 'm vas á pagar todas las ingrattituds.

Y acabá ab ella, enviantli l'anímeta al cel y deixant el seu cos, tot plé de feridas, extés sobre la devesa.

Realizada aquesta obra de misericordia se'n aná á casa seva á mudarse la roba: ab molta tranquilitat cremá las pessas que tenia tacadas de sanch, y ab mes tranquilitat encare se'n aná 'l día següent á celebrar la missa que tenia per costum.

Quan el tribunal aná á alsar el cadáver de la pobre xicoteta, mostrá gran empenyo en assistir á la diligencia, haventla presenciada ab la major sanch freda. Mes tart se confessá autor del crim, declarant que l'havia comés pera venjar agravís.

Y ara si jo sigüés neo, treuria aquell clíxé tan socorregut:

«La falta de creencias religiosas fa cometre uns crims ben monstruosos. Prenguin exemple de aixó els masóns, els impiós y 'ls lliberalots.»

Una gran part dels carlinots mostran tendencia á aproximarse á l'actual situació, ab el desitj de que 'ls fiquin de cap á la menjadora.

Jo ja ho veig ¿no ho ha fet aixís el rey de las húnguras? ¿Donchs per qué han de ser ells de una condició distinta?

El carlisme ha passat la primera meytat de la seva historia, *matant*. Just es que ara tracti de passar l'última meytat, *vivint*.

El *Correo Catalán* te 'l propósit de publicarse re-dactat en catalá.

Aixó que sembla res, vol dir que 'ls carlins, de moment, se inclinan á posarse l'uniforme regionalista. Se fican la boyna á la butxaca y 's calan la barretina.

Es lo que se'n diu un *pan comido*. Perque 'l día que convingui tots els regionalistas en compensació 's calarán la boyna.

El decret de dissolució de Cortes no 's publicarà fins després d'efectuat l'escrutini de las eleccions de diputats provincials.

Se veu que 'l govern vol anar á la segura.

Ab las eleccions de diputats provincials ensajará que tal li marcan els aparatos de fer trampas.

En Dato va tenir disputas ab en Silvela y ab en Maura per qüestió d'eleccions, y 'ls periódichs diuhen que va acalorar-se molt.

Y afegeixen que un ayre 'l va pendre y 's va costipar.

Y las qüestions van terminar ab una plorada d'ullg, una irrupció de pessigollas al nas y una ratxada d'estornuts.

No en va á n' en Dato el van fer ministre de Gracia y Justicia...

De *Gracia* sobre tot, perque mirin que n'es de graciós sempre que s'enfada!

Ideal dels regionalistas: agabellarho tot, sense tenir en compte 'l dret de propietat, y entendres ab tothom, sense fixarse en la contraposició de las ideas mes antagonicas.

Lo que volen es que 'ls ajudin, desde 'ls pochos federales que segueixen al *divino* Vallés, hasta 'ls carlins mes caracterisats. Fins admetrian, si 'l govern s'hi prestés, la representació del govern, aixó, sí, sense deixar de dir qu' están disposats á combatre 'l caciquisme.

Barras hem vist; pero com la seva, cap.

L'escut de Catalunya 'n te quatre... els regionalistas quatre mil contant pel cap mes baix.

Al Marroch continúan mesurant-selas, y fins ara lo difícil es posar en clar quí guanya. Uns diuhen que

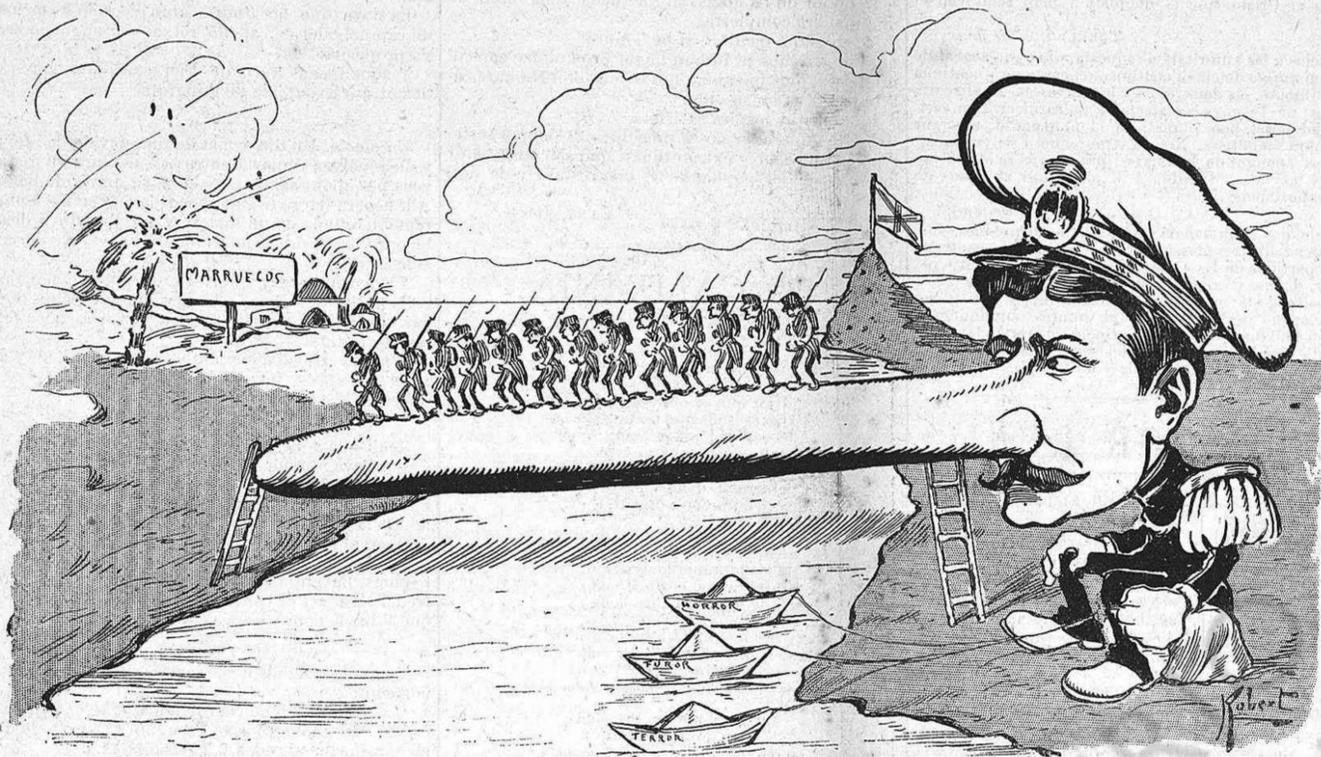
LA CARICATURA AL EXTRANGER



La danza dels ous ó la Justicia en el procés dels Humbert.

(De *Le Charivari*, de Paris.)

Un nas providencial



Ab el nas de 'n Sanchez Toca
quin gran element té Espanya!

Sense necessitar barcos,
pot enviar tropas al Africa.

'l pretendent; altres que 'l sultán. Pero de totes maneres, tant las riallas, com las plorallas, lo mateix las satisfaccions que 'ls disgustos van á mitjas.

Lo bonich de la gent mora, es que 'l vencedor, sigui qui sigui, sanciona la seva victoria tallant caps de presoners. Es un joch el que 's portan, com el de cartas: comensan remenant (es á dir: barallantse), y acaban escapant (com si diguessim: tallant caps).

Un cop els caps separats del tronch, els salan,

PREPARATIUS ELECTORALS



El senyors regionalistas
amaneixen el pinyó.



La gent de las sagristias
traballa dins del seu clos.

com si siguessin de porch, y 'ls envian per las ciutats y 'ls pobles á que las multituds els contemplin.

Es una costum del país qu' evita l' empleo del sistema que s' usava aquí en temps de la guerra civil, en que 'ls jefes de las columnas parlavan sols de *morts vistos* en els partes oficials.

Al Marroch no se 'n contentan d' aixó: 'ls morts els volen decapitats y 'ls caps dels morts en sal. Es un ingredient que s' emplea per engreixar l' escudella dels entusiasmes populars.

Ja 'ls dich jo qu' en aquell país, entre decapitats y decapitadors, casi podrá afirmarse que tothom ha *perdut el cap*.

En Moret ha dit qu' es enemich de tot radicalisme en el programa del partit liberal monárquich.

Se li ha de fer justicia. Ell sab ahont va millor que 'ls altres.

El radicalisme del partit liberal monárquich no es més que una careta, y ab careta no 's pot menjar. Y per haversela de treure quan el rey els cridi á taula, més val no posársela.



¿Sinceritat en las urnas
governant el florentino?
¡No me jaga V. veir,
que tengo el Maura partió!

Ara arriba del Marroch
un nou cargament de guatllass:
els que tinguin tragaderas
vejin si se las empassan.

El programa de 'n Montero
sembla un jech d' aquests baratos:
avans que ningú l' estreni
ja han hagut d' apedassarlo.

S' ha perdut una doctrina,
la doctrina de Monroe:
si la troban, no la cullin,
que 'ls yanquis ja no la volen.



Y 'l decaygut Pantorrillas
vinga aná arreplegant morts.

Per elegancia, París;
per tipos salats, Sevilla;
Chicago per porchs molsuts
y Madrid... per idem idem.

Ni una sola orquesta á rebre'l,
ni un aplauso, ni un pendó...
¡Plora, plora, Pantorrillas!
¡Lo que va de ayer á hoy!

Al ministre de Marina
no sé qué li deu passar:
sense embarcarse sisquera,
diu que ja está marejat.

L. WAT

ACUDITS

Un prestidigitador donava una funció en un teatro.

—¿Hi ha algú que 'm vulgui fer el favor de deixar-me un rellotje?—preguntava l' artista, dirigintse al públich.

Silenci general.

El prestidigitador:—¿Pero no hi ha ningú de vos-tés que porti rellotje?

Un jove, alsantse de la butaca:
—Escolti ¿qué li será lo mateix una papeleta d' empenyo?

En una fonda de sisos:
—¿Aquí vens á menjar?—pregunta un bohemí á un seu amich.

—Sí, noy; quan vaig curt de quartos, no 'm queda altre remey.

—Donchs ves alerta, porque la mestressa se la corra ab un apotecari, y no procura mes que ferli parroquiáns.



El rector mossen Benet
al senyor Roch insultava
perque no 's treya el barret
mentres Nost' Amo passava.
Mes, pera ferlo callá,
el senyor Roch li va dir:
—Vosté un día 'm va dir á mí
que 'l bon Déu per tot está.
Per lo tant afirmar pueh,
y aixó es cert com me dich Roch,
que si Déu está en tot lloch,
dins del meu barret jo 'l duch.
Aixís, donchs, no m' armi guerra,
puig gregui, mossen Benet,
que si jo 'm treya el barret
el bon Déu cauria á terra.

De ser valent y forsut
ahí en Pere 's va alabar:
¡y l pobret se va trencar...
fent un petit estornut!

Un hermano del pitel,
(-odomita mal-carat),
va fé una barbaritat
á un aixerit xicotet.

Tement d' aixó algun fracás,
l hermano al xicot va dir:
—De lo que t' hi fet sofrir
á ningú no ho diguis pas.—
Y 'l noy plorant respongué:
—Sí; tingui per ben segú
que jo no ho diré á ningú;
já tothom si que ho diré!

El vell carreter Pau Grés,
que té matxos y un conill,
va dar diners á son fill
perque grá y palla comprés.

Pero 'l grandíssim panarra
á casa en López va entrar
y tot cofoy va comprar...
el Grá y palla de 'n Pitarra.

F. LLENAS



Á LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—Sal-do-ni.
- 2.ª ANAGRAMA.—Paca—Capa.
- 3.ª TRENCA-CLOSCAS.—L' agencia de 'n Pep Carrillo.
- 4.ª ROMBO.—
C
G A S
G O M A S
C A M E L I A
S A L A S
S I S

5.ª GEROGLÍFICH.—Cinch per sis, trenta.

Han endevinat totes ó part de las solucions del número anterior els caballers Noy de las mostrás, V. Moner P., B. Ragón, Pau Pancha, Un lancero, A. Sauret, y Musclus.



ENDEVINALLAS

XARADA

Lo primer es adjectiu
y girat, un instrument
usat per los pescadors,
consonant dos es y ters
invertit preposició.

Molt mes tersa-quart convé
que sigui la Prima-dos
si vol trobarne promés,
y que sa mare Total
mudi 'l génit per complert.

J. BOSCH y ROMAGUERA

ANAGRAMA

Quina xiripa mes grossa
la Total de cal Mayans,
casarse ab l' hereu Mitjans,
itira peixet per la mossal!

S' ha fet nova, ara, de peu,
una caseta ayrejada
prop del poble, assoleyada
el previsó y guapo hereu.

Vista d' un tros lluny pareix
un total en miniatura,
¡quina lluna de ventura
si amor vritat els uneix!

Ja 'm sembra véurels casats
y pares d' un hereu bell
de ros y rissat cabell
passejant enamorats
per entre las dos rengleras
d' admellers, tot just florits,
rodejats de polls petits
y gallinas cridaneras.

J. COSTA POMÉS

TRENCA-CLOSCAS

PERET GILI RAS
DIDOT

Ab aquestas lletras degudament combinadas formar el
nom d' un monólech catalá.

S. CASELLAS G. TARRAGONA
GEROGLÍFICH

× I +
o
—
:
=

J. FARRÉS GAIRALT



CORRESPONDENCIA

Caballers: Cabás, Pau del Pou del Pou, Anís de G., Un recargolat, B. Ragón, J. Saragoné, F. Virgili R., A. Ricart, Pau Panxa, Bruno Gili, Sobratodu, G. Busquets, J. Mataró, P. Ll. M., Pallola, Esquerra per forsa, S. C. G., Musclus, J. V. C., X. C. Modista de carreró, J. de cal Fusté, Un taberné dels encants y J. M. F.: No 'ns serveix.

Caballers: Ll. Carbó C., Noy de las mostrás, Feliu de las baldufas, Prats Petit, F. Joanet, Quimet Pujol, Un lancero y A. Ribas Ll.: S' aprofitará algo.

Caballer: T. V. (Sitges): Crech que 's va rebre, si se-nyor; pero si no va insertarse algun motiu hi hauria. — Ernestamils: No 'ns acaba de resultar, no senyor. — J. Costa y P.: Deu n' hi doret... — B. Benet: A la caixa dels retalls. — Aceyte: Alguna cosa se 'n arrepregará. — A. R.: Home, el verset es bonich... — Teodor: Casi tot serveix. Gracias. — M. de C. (Cádiz): ¿Qui 's embarca? — P. Pito: ¿Y ab uns versos aixís busca 'l sí de la seva xicota? Lo que trobará, 'm sembra, alguna unglada de la sogra... Sobre tot si aquesta 's precia de literata. — A. R. Ll.: Alguna cosa s' aprofitará. — Joanet: Senyor Joanet, aixó es molt pobret. — F. Sancho: No senyor Joanet, no parla. — E. Borrás: L' epígrama es molt vert. Si al menos tingués la gracia dels de l' Abelardo Coma... — Xech de Llansá: No convenen. — Josep Lleiá: ¿Qué hi vol fer, si som així? Cada loco... veliaquí. — Quico: Perdoni avuy senyor, Quico—si aquí li donem un mico. — B. U. F.: Es molt dolent. — M. Ribá: Déixis s' estar; ja se 'n cansarán un día ó altre. — Sisquet del Full: Es aixerida y fácil; la publicarem. — J. P. (Tarrassa): No hi ha capítul. — Josep M. Ll.: Ho guardarem per quan hi hagi ocasió. — R. M. (Artés): No hi havia lloch. — R. C. (Mataró): S' han hagut de quedar en terra. — F. R. (Sta. P.): Igual li dibém. — J. O. (Manresa): Es massa extens. — Lluís G. S.: Verdaderament las dimensions no 'ns ho permeten. Pot passar quan vulgui. — Padrí Drapayre: ¿Qué hem de fer? ¿Sí ú sí?

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer
del Oim, número 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.ª